Eduskunta
Verojaosto

KEPAN LAUSUNTO
8.6.2016

U 25/2016 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta siltä osin kuin kyse on tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta (tilinpäätösdirektiivin muuttaminen)

1. **On myönteistä, että komission ehdotus koskee myös monikansallisia yrityksiä, joilla on EU:ssa vähintään keskisuuri tytäryhtiö tai sivuliike.** Näin varmistetaan, että myös yritykset, joiden päätoimipaikka on EU:n ulkopuolella julkaisevat tiedot, joiden avulla voidaan arvioida niiden verojärjestelyitä.

2. **Valtioneuvoston kantaa tulisi korjata muotoon ”Valtioneuvosto kannattaa julkista maakohtaista raportointia, joka kattaa kaikki yrityksen toimintamaat eritellysti”.** Komission ehdotuksen mukaan maakohtainen raportointi koskisi ainoastaan jäsenmaita ja kolmansia maita, jotka komission tulevalla veroparatiisilistalla. Tämä vesittää maakohtaisen raportoinnin tarkoituksen. On kolme hyvää syytä tehdä raportoinnista kaikki maat eritellysti kattavaa.

   Ensinnäkin suppea raportointi mahdollistaa verojärjestelyiden siirtämisen maihin, jotka jäävät listan ulkopuolelle. Aiemmat EU:n ja OECD:n yritykset koota veroparatiisilistoja ovat osoittaneet, että valtapolitiikka ja yksittäisten maiden intressit vaikuttavat listauksiin. On epätodennäköistä, että EU:lle tärkeät vahvat kumppanit kuten Yhdysvallat tai Sveitsi päätyisivät listalle, vaikka ne toimivat veroparatiiseina. **Maakohtaisesti eritelty raportointi olisi yksinkertaisempaa, vaikuttavampaa ja oikeudenmukaisempaa kuin komission ehdottama valikoiva raportointi.**

   Toiseksi, komission ehdottamassa mallissa kolmansien maiden kansalaiset ja viranomaiset saisivat tiedot oman maansa osalta vain, jos ne päätyvät mainitulle veroparatiisilistalle. Eritelty maakohtainen raportointi auttaisi kehitysmaita tunnistamaan ja kitkemään niissä toimivien yritysten harjoittamaa aggressiivista verosuunnittelua. Kehitysmaat menettävät suuryritysten verovälttelyn vuoksi arviolta 200 miljardia dollaria vuodessa – saman verran kuin ne keräävät yritysverotuloa ja huomattavasti enemmän kuin ne saavat kehitysyhteistyöstä[1].

   Kolmanneksi, eritelty raportointi ei lisäisi yritysten hallinnollista taakkaa. Yritysten, joiden liikevaihto ylittää 750 miljoonan euron rajan, on joka tapauksessa raportoitava tiedot veroviranomaiselle (COM/2016/025), joten tietojen julkaisu ei aiheuttaisi lisäkuluja. Jos raportointivelvollisuuden liikevaihtorajaa laskettaisiin, olisi kustannusero täysin maakohtaisen ja osittain maakohtaisen raportoinnin välillä marginaalinen.

   Kattava maakohtainen veroraportointi ei aiheuttaisi kilpailuhaittaa EU-alueen yrityksille,

[1] http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2015/wp15118.pdf

sillä tiedot eivät ole liikesalaisuuksia ja kaksinkertaisen verotuksen riski on hallittavissa viranomaisten välisellä yhteistyöllä ja verosopimuksin. Kuten u-kirjeessä todetaan, suuret luottolaitokset ja kaivannais- ja puunkorjuuyritykset on jo velvoitettu julkaisemaan kaikkien maiden osalta eritellyt tiedot.

3. **Raportointivelvollisuuden liikevaihtoraja tulee laskea 40 miljoonaan euroon.** 750 miljoonan euron liikevaihtoraja jättäisi raportoinnin ulkopuolelle 85-90 prosenttia monikansallista yrityksistä. Esimerkiksi useat Suomessa verovälttelystä kritisoidut sosiaali- ja terveysalan yritykset jäisivät raportoinnin ulkopuolelle. Kaivannais- ja puunkorjuuyritysten jo voimassa oleva raportointivelvollisuus koskee nimenomaan tilipäätösdirektiivin määritelmän mukaisia suuria yrityksiä (liikevaihto >40 milj. €).

   U-kirje toteaa oikein, että **suomalaisille yrityksille ei syntyisi raportoinnista kohtuuttomia ylimääräisiä kustannuksia, sillä tiedot ovat pääosin johdettavissa jo olemassa olevista tiedoista**. Raportoinnin kustannukset myös hyvin todennäköisesti laskevat ensimmäisten vuosien jälkeen. On kuitenkin tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että raportointimalli on sellainen, että se tuottaa yrityksille mahdollisimman vähän lisätyötä. Tämä on mahdollista esimerkiksi varmistamalla, etteivät yritykset kohtaa useita raportointivelvoitteita, jotka perustuvat eri malleihin.

   Huomioiden veronmenetykset ja kilpailuhaitat, joita raportoinnilla voidaan ehkäistä, kustannukset ovat yrityksille hyvin kohtuulliset. On myös huomioitava, että yritykset kohtaavat muitakin kuluja noudattaakseen sääntelyä, ja veroraportoinnista aiheutuva kulu on suhteutettava niihin. **Raportointi tasaa pelikenttää suurten ja pk-yritysten välillä ja kannustaa kilpailemaan tuotteilla ja tehokkuudella verokikkailun sijaan**. Komission teettämä raportti pankkien veroraportoinnista totesi, että julkisella raportoinnilla voi jopa olla myönteisiä vaikutuksia talouteen[2].

4. **Kattava maakohtainen tieto suuryritysten verojärjestelyistä lisäisi tietoa aggressiivisesta verosuunnittelusta ja kannustaisi yrityksiä verovastuullisuuteen.** Yllä esitetyn mukainen maakohtainen veroraportointi mahdollistaisi laadukkaamman tutkimuksen aggressiivisesta verosuunnittelusta ja veroparatiisitalouden laajuudesta. Päätöksentekijät niin EU-maissa kuin kolmansissa maissa saisivat käyttöönsä tietoa, joka auttaa verojärjestelmän aukkojen paikantamisessa ja korjaamisessa. Sijoittajilla ja kuluttajilla olisi paremmat mahdollisuudet arvioida yritysten verovastuullisuutta ja aggressiiviseen verosuunnitteluun liittyviä riskejä. Maineriskin ja joissain tapauksissa myös oikeudellisen riskin vuoksi on todennäköistä, että kaikki maat eritellysti kattava veroraportointi vähentäisi aggressiivista verosuunnittelua.

Lisätietoja: Lyydia Kilpi, asiantuntija, vero-oikeudenmukaisuus, lyydia.kilpi@kepa.fi, puh. 050 317 6738

[2] http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/modern/141030-cbcr-report_en.pdf